

LIITE 1

Sovitut tekstimuutokset Kaupan työehtosopimukseen 1.2.2023

Tekstimuutokset tulevat voimaan 1.2.2023, ellei toisin todettu.

Kaupan työehtosopimus

Nykyinen TES-kirjaus	Uusi TES-kirjaus (muutos vihreällä)
4 § Määräaikainen työsopimus	
<p>4 § Määräaikainen työsopimus</p> <p>1. Määräaikaisen työsopimuksen tekeminen määräytyy työsopimuslain 1:3 §:n mukaan.</p> <p>2. Sopimuksen päättämisaikajankohdan on oltava työntekijän tiedossa hyvissä ajoin, kuitenkin vähintään 1 viikkoa ennen, jos mahdollista.</p> <p>3. Päättyessään työsuhteen ennen määräaika työntekijä korvaa työnantajalle aiheuttamansa vahingon.</p> <p>Korvaus on 2 viikon palkka tai laiminlyödyn työkauden ollessa lyhyempi sitä vastaava määrä.</p> <p>Korvauksen kuittaaminen määräytyy työsopimuslain 2:17 §:n mukaan.</p> <p>4. Päättyessään työsuhteen ennen määräaika työnantaja korvaa työntekijälle aiheuttamansa vahingon työsopimuslain 12:2 §:n mukaan.</p>	<p>4 § Määräaikainen työsopimus</p> <p>1. Määräaikaisen työsopimuksen tekeminen määräytyy työsopimuslain 1:3 §:n mukaan.</p> <p>2. Sopimuksen päättämisaikajankohdan on oltava työntekijän tiedossa hyvissä ajoin, kuitenkin vähintään 1 viikkoa ennen, jos mahdollista.</p> <p>3. Päättyessään työsuhteen ennen määräaika työntekijä korvaa työnantajalle aiheuttamansa vahingon.</p> <p>Korvaus on 2 viikon palkka tai laiminlyödyn työkauden ollessa lyhyempi sitä vastaava määrä.</p> <p><i>Korvauksen suuruus on 4 viikon palkka tai laiminlyödyn työkauden ollessa lyhyempi sitä vastaava määrä, mikäli määräaikaisuuden perusteena on projektiluonteinen työ ja työsopimuksen päättämisaikajankohta on työntekijän tiedossa.</i></p> <p>Korvauksen kuittaaminen määräytyy työsopimuslain 2:17 §:n mukaan.</p>

	4. Päättäessään työsuhteen ennen määräaikaa työnantaja korvaa työntekijälle aiheuttamansa vahingon työsopimuslain 12:2 §:n mukaan.
11 § Työpalkat	
<p>Palvelusaika</p> <p>2. Palvelusaikaan lasketaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samassa tämän työehtosopimuksen tarkoittamassa ammatissa työskennelty aika kokonaisuudessaan. • vuosilomalain 7 §:n mukainen työhön rinnastettava aika, esimerkiksi äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaasta (hoitovapaata ja asevelvollisuusajaa ei lasketa palvelusaikaan). 	<p>Palvelusaika</p> <p>2. Palvelusaikaan lasketaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samassa tämän työehtosopimuksen tarkoittamassa ammatissa työskennelty aika kokonaisuudessaan. • vuosilomalain 7 §:n mukainen työhön rinnastettava aika, esimerkiksi, <i>raskaus-</i> ja vanhempainvapaasta (hoitovapaata ja asevelvollisuusajaa ei lasketa palvelusaikaan).
<p>Työkohtaisuuslisä</p> <p>5. Työntekijän tehdessä huomattavassa määrin korkeamman vaativuustason työtä hänelle maksetaan työkohtaisuuslisää.</p> <p>Lisä maksetaan prosentuaalisena taulukkopalkasta.</p>	<p>Työskentely vaativammassa tehtävässä</p> <p>Työntekijän tehdessä korkeamman vaativuusluokan työtä vähäistä suuremmassa määrin tulee tämän vaikutus palkkaukseen todeta tai sopia paikallisesti.</p> <p>Palkkaa voidaan maksaa esimerkiksi tunti-, vuoro- ja tehtäväkohtaisesti tai jollain muulla vastaavalla tavalla suhteutettuna, kuten kiinteänä lisänä.</p>
<p>Tilapäinen siirto</p> <p>6. Siirrettäessä työntekijä korkeammin palkattuun työhön yhdenjaksoisesti yli 2 viikoksi maksetaan yli menevältä ajalta kyseisen työn mukaista palkkaa.</p> <p>Ennen siirtoa työnantaja toteaa sen vaikutuksen palkkaukseen.</p>	<p>Tilapäinen siirto</p> <p>6. Siirrettäessä työntekijä korkeammin palkattuun työhön yhdenjaksoisesti yli 2 viikoksi maksetaan yli menevältä ajalta kyseisen työn mukaista palkkaa.</p> <p>Ennen siirtoa työnantaja toteaa sen vaikutuksen palkkaukseen.</p>
<p>Siirto vaativuustasossa</p> <p>7. Tehtävän muuttuessa ja työntekijän siirtyessä ylempään vaativuustasoon uusi taulukkopalkka määräytyy sen vuosiortaan mukaan, joka on entistä taulukkopalkkaa lähinnä korkeampi.</p>	<p>Siirto vaativuustasossa</p> <p>7. Työntekijän siirtyessä <i>erityisammattitehtävään</i> uusi taulukkopalkka määräytyy sen vuosiortaan mukaan, joka on entistä taulukkopalkkaa lähinnä korkeampi. <i>Mikäli työntekijä olennaisilta osin hyödyntää uudessa tehtävässään aiempaa osaamistaan tai työkokemustaan, määräytyy taulukkopalkka sen vuosiortaan mukaan, johon hän kuului ennen siirtoa.</i></p>

<p>Vaativuustasojen ylittävä palkka 8. Työn ollessa vaativuustasojen yleiskuvauksen palkkaryhmä D:tä vaativampaa työntekijän palkka määräytyy työ sopimuksen mukaan.</p>	<p>Vaativuustasojen ylittävä palkka <i>8. Erityisammattitehtäviä vaativimmissa tehtävissä palkka määräytyy sopimuksen mukaan.</i></p> <p><i>Palkan tulee kuitenkin olla erityisammattitehtävän vähimmäispalkkaa korkeampi.</i></p>
<p>Kielilisiä 9. Työntekijälle maksetaan kielilisiä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tavanomaisessa asiakaspalvelussa hänen joutuessa käyttämään lähes päivittäin useampaa kuin 1 kieltä tai • muussa työtehtävässä työnantajan edellyttäessä hänen käyttävän lähes päivittäin useampaa kuin 1 kieltä. <p>Käytettäessä kielitaitoa vain osan vuotta (esim. turisticaika) kielilisiä maksetaan vain tältä ajalta.</p> <p>Ennen 1.4.2018 kielilisiä oikeutetut työntekijät:</p> <p>Kielilisiä on 5 % taulukkopalkasta / kieli.</p> <p>Työnantajan edellyttäessä tavanomaista parempaa kielitaitoa maksetaan 5 prosenttia suurempaa lisää.</p> <p>1.4.2018 tai sen jälkeen kielilisen piiriin tulevat työntekijät:</p> <p>Kielilisiä on 3 % taulukkopalkasta / kieli.</p> <p>Työnantajan edellyttäessä tavanomaista parempaa kielitaitoa kielilisiä on 5 %.</p>	<p>Kielilisiä <i>9. Työntekijälle maksetaan kielilisiä:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>tavanomaisessa asiakaspalvelussa hänen joutuessa käyttämään lähes päivittäin useampaa kuin 1 kieltä tai</i> • <i>muussa työtehtävässä työnantajan edellyttäessä hänen käyttävän lähes päivittäin useampaa kuin 1 kieltä.</i> <p><i>Käytettäessä kielitaitoa vain osan vuotta (esim. turisticaika) kielilisiä maksetaan vain tältä ajalta.</i></p> <p><i>Ennen 1.4.2018 kielilisiä oikeutetut työntekijät:</i></p> <p><i>Kielilisiä on 5 % taulukkopalkasta / kieli.</i></p> <p><i>Työnantajan edellyttäessä tavanomaista parempaa kielitaitoa maksetaan 5 prosenttia suurempaa lisää.</i></p> <p><i>1.4.2018 tai sen jälkeen kielilisen piiriin tulevat työntekijät:</i></p> <p><i>Kielilisiä on 3 % taulukkopalkasta / kieli.</i></p> <p><i>Työnantajan edellyttäessä tavanomaista parempaa kielitaitoa kielilisiä on 5 %.</i></p>
<p>Koululaispalkka 11. Peruskoulun, lukion tai ammatillisen oppilaitoksen oppilaalle voidaan maksaa koululaispalkkaa yhteensä enintään 2 kuukaudelta.</p>	<p>Koululaispalkka 11. Peruskoulun, lukion tai ammatillisen oppilaitoksen oppilaalle voidaan maksaa koululaispalkkaa yhteensä enintään 2 kuukaudelta.</p>

<p>Koululaisen palkka on 70 % kunkin ammatin alimman palkkaryhmän 1. vuoden palkasta.</p> <p>Koululaisen työskenneltävä tämän työehtosopimuksen tarkoittamassa ammatissa 2 kuukautta palkka määräytyy harjoittelijan mukaan.</p>	<p>Koululaisen palkka on 70 % kunkin vaativuusluokan 1. vuoden palkasta.</p> <p>Koululaisen työskenneltävä tämän työehtosopimuksen tarkoittamassa ammatissa 2 kuukautta palkka määräytyy harjoittelijan mukaan.</p>
<p>13 § Varastotyöntekijät</p>	
<p>13 § Varastotyöntekijät Harjoittelu aika</p> <p>1. Harjoittelu aika on 1 vuosi.</p> <p>Harjoittelijan palkka on 85 % palkkaryhmä B2:n 1. vuoden palkasta.</p>	<p>13 § Logistiikkatyöntekijä</p> <p>Harjoittelu aika</p> <p>1. Harjoittelu aika on 1 vuosi.</p> <p>Harjoittelijan palkka on 85 % ko. vaativuusluokan 1. vuoden palkasta.</p>
<p>Iltalisä</p> <p>2. Kello 18.00–22.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen iltalisä. Iltalisä maksetaan kaksinkertaisena sunnuntaina, kirkollisena juhla-, vapun- ja itsenäisyyspäivänä.</p> <p>3. Varastotyön liittyessä myyntityöhön lisä maksetaan 12 §:n 3. ja 4. kohtien mukaan.</p>	<p>Iltalisä</p> <p>2. Kello 18.00–22.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen iltalisä. Iltalisä maksetaan kaksinkertaisena sunnuntaina, kirkollisena juhla-, vapun- ja itsenäisyyspäivänä.</p> <p>3. Logistiikka- tai toimihenkilötyön liittyessä myyntityöhön lisä maksetaan 12 §:n 3. ja 4. kohtien mukaan.</p>
<p>Yölisä</p> <p>4. Kello 22.00–06.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen yölisä. Yölisä maksetaan kaksinkertaisena sunnuntaina, kirkollisena juhla-, vapun- ja itsenäisyyspäivänä.</p> <p>5. Varastotyön liittyessä myyntityöhön lisä maksetaan 12 §:n 5. kohdan mukaan.</p>	<p>Yölisä</p> <p>4. Kello 22.00–06.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen yölisä. Yölisä maksetaan kaksinkertaisena sunnuntaina, kirkollisena juhla-, vapun- ja itsenäisyyspäivänä.</p> <p>5. Logistiikka- tai toimihenkilötyön liittyessä myyntityöhön lisä maksetaan 12 §:n 5. kohdan mukaan.</p>
<p>Lauantailisä</p> <p>6. Arkilauantaina kello 13.00–22.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen lauantailisä.</p> <p>7. Varastotyön liittyessä myyntityöhön lisä maksetaan 12 §:n 6. kohdan mukaan.</p>	<p>Lauantailisä</p> <p>6. Arkilauantaina kello 13.00–22.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen lauantailisä.</p> <p>7. Logistiikka- tai toimihenkilötyön liittyessä myyntityöhön lisä maksetaan 12 §:n 6. kohdan mukaan.</p>

<p>Olosuhdelisät 8. Lisiä maksetaan seuraavasti:</p> <p>...</p> <p>Lisiä määrättäessä selvitetään, miten suuri osa varastotyöntekijän työstä poikkeaa varastotyön keskimääräisistä olosuhteista sekä mikä osa työstä suoritetaan edellä mainituissa olosuhteissa.</p> <p>Lisistä sovitaan paikallisesti.</p> <p>Jos työpaikalla on luottamusmies, asiasta sovitaan hänen kanssaan.</p>	<p>Olosuhdelisät 8. Lisiä maksetaan seuraavasti:</p> <p>...</p> <p>Lisiä määrättäessä selvitetään, miten suuri osa logistiikkatyöntekijän työstä poikkeaa logistiikkatyön keskimääräisistä olosuhteista sekä mikä osa työstä suoritetaan edellä mainituissa olosuhteissa.</p> <p>Lisistä sovitaan paikallisesti.</p> <p>Jos työpaikalla on luottamusmies, asiasta sovitaan hänen kanssaan.</p>
<p>Työryhmän vanhin (nokkamies) 10. Työryhmän vanhin on erikseen nimetty varastotyöntekijä, joka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee pysyvästi varastoesimiehen apuna työnjohtotehtävissä ja • tekee myös tavanomaista varastotyötä. <p>Taulukkopalkka on palkkaryhmä B2:n 8. vuoden taulukkopalkka korotettuna vähintään 10 %:lla.</p>	<p>Työryhmän vanhin (nokkamies) 10. Työryhmän vanhin on erikseen nimetty varastotyöntekijä, joka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee pysyvästi varastoesimiehen apuna työnjohtotehtävissä ja • tekee myös tavanomaista varastotyötä. <p>Taulukkopalkka on palkkaryhmä B2:n 8. vuoden taulukkopalkka korotettuna vähintään 10 %:lla.</p> <p>Määräys on voimassa 31.12.2023 asti.</p>
<p>Uusi määräys</p>	<p>Vaativuusluokitus 12. Vaativuusluokitukset ovat palkkaliitteessä.</p>
	<p><i>Muiden määräysten ajantasaistaminen (mm. työasu, työajat, lm.sopimukset, työsopimuslomake, pika- ja noutotukku, kaupan logistiikan esihenkilöiden tes), "varastotyöntekijä"-termin korvaaminen "logistiikkatyöntekijä"-termillä.</i></p>

14 § Konttorityöntekijät

<p>14 § Konttorityöntekijät Harjoitteluaika</p> <p>1. Harjoitteluaika on kullekin konttorialalle tulevalle 1 vuosi.</p> <p>Harjoitteluaika edellytetään konttorialalle tullessa suoritettavaksi ainoastaan kerran.</p> <p>Harjoittelijan palkka on 85 % konttorityöntekijän ko. vaatavuustason 1. vuoden palkasta.</p>	<p>14 § Toimihenkilö</p> <p>Harjoitteluaika</p> <p>1. Harjoitteluaika on kullekin konttorialalle tulevalle 1 vuosi.</p> <p>Harjoitteluaika edellytetään konttorialalle tullessa suoritettavaksi ainoastaan kerran.</p> <p>Harjoittelijan palkka on 85 % toimihenkilön ko. vaatavuustason 1. vuoden palkasta.</p>
<p>Työaikalisät</p> <p>2. Kello 18.00–06.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen iltalisä. Iltalisä maksetaan sunnuntaina, kirkollisena juhla-, vapun- ja itsenäisyyspäivänä (kello 18.00–24.00) kaksinkertaisena.</p> <p>Lisää ei makseta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytettäessä liukuvaa työaikaa tai • työntekijän päättäessä itse säännöllisen työaikansa ajankohdasta. <p>Konttorityön liittyessä myyntityöhön lisä maksetaan 12 §:n 3.–6. kohtien mukaan.</p>	<p>Työaikalisät</p> <p>2. Kello 18.00–06.00 tehdystä työstä maksetaan palkkaliitteen mukainen iltalisä. Iltalisä maksetaan sunnuntaina, kirkollisena juhla-, vapun- ja itsenäisyyspäivänä (kello 18.00–24.00) kaksinkertaisena.</p> <p>Lisää ei makseta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • käytettäessä liukuvaa työaikaa tai • työntekijän päättäessä itse säännöllisen työaikansa ajankohdasta. <p>Toimihenkilötyön liittyessä myyntityöhön lisä maksetaan 12 §:n 3.–6. kohtien mukaan.</p>
<p>Vaatavuustasot</p> <p>3. Vaatavuustasot ovat palkkaliitteessä</p>	<p>Vaatavuusluokitukset</p> <p>12. Vaatavuusluokitukset ovat palkkaliitteessä.</p>
<h2>19 § Lapsen syntymä</h2>	
<p>19 § Lapsen syntymä Perhevapaat</p> <p>1. Erityisäitiys-, äitiys-, isyys-, adoptio- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimus- ja sairausvakuutuslain mukaan.</p>	<p>19 § Lapsen syntymä Perhevapaat</p> <p>1. Erityisraskaus-, raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimus- ja sairausvakuutuslain mukaan.</p>

2. Äitiys- tai adoptiovapaalle lähtevälle työntekijälle maksetaan:
a. 3 kuukaudelta palkan ja sairausvakuutuslain äitiysrahan erotus tai
b. 3 kuukauden palkka, jolloin työnantaja hakee itselleen sairausvakuutuslain äitiysrahan.

Maksamisen edellytyksenä ovat:

- työsuhde on kestänyt vähintään 9 kuukautta ennen vapaan alkua ja
- työntekijä palaa perhevapaalta työhön.

Erotuksen maksaminen edellyttää työntekijän selvitystä äitiysrahan suuruudesta.

Jos työntekijä ei ole toimittanut Kelan pyytämiä selvityksiä, eikä äitiysrahaa tästä syystä makseta tai se maksetaan normaalia pienempänä, vähenee työnantajan palkanmaksuvelvollisuus maksamatta jääneellä määrällä.

Alle 37,5 tuntia tekeväälle maksetaan palkan ja sairausvakuutuslain äitiysrahan erotus tai 3 kuukauden palkka vapaan alkua edeltävän 9 kuukauden keskimääräisen viikkotyöajan mukaan. Keskimääräisen viikkotyöajan jäädessä alle työsopimuksessa sovitun viikkotyöajan maksetaan erotus sovitun viikkotyöajan mukaan.

Isyysvapaalle lähtevälle maksetaan 6 ensimmäiseltä isyysvapaapäivältä palkan ja sairausvakuutuslain isyysrahan erotus tai vastaavalta ajanjaksolta palkka, jolloin työnantaja hakee itselleen sairausvakuutuslain isyysrahan. Muuten noudatetaan edellä esitettyä.

Muut perhevapaat ovat palkattomia.

Palkanmaksu perhevapaiden ajalta

2. Raskausvapaan palkka

Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 1 §:n mukaiseen raskausrahaan, maksetaan palkka raskausvapaan alusta lukien yhdenjaksoisen 40 raskausrahapäivän ajalta.

Vanhempainvapaan palkka

Työntekijälle, jolla on oikeus sairausvakuutuslain 9 luvun 5 §:n 1–3 momentin mukaiseen vanhempainrahaan, maksetaan palkka vanhempainvapaan alusta lukien 36 ensimmäisen vanhempainrahapäivän ajalta.

Palkkana maksetaan

***a. palkan ja sairausvakuutuslain raskaus- tai vanhempainrahan erotus tai
b. palkka, jolloin työnantaja hakee itselleen sairausvakuutuslain raskaus- tai vanhempainrahan.***

Maksamisen edellytyksenä ovat:

- työsuhde on kestänyt vähintään 9 kuukautta ennen vapaan alkua ja
- työntekijä palaa perhevapaalta työhön.

Erotuksen maksaminen edellyttää työntekijän selvitystä **raskaus- ja vanhempainrahan** suuruudesta.

Jos työntekijä ei ole toimittanut Kelan pyytämiä selvityksiä, eikä **raskaus- ja vanhempainrahaa tästä** syystä makseta tai se maksetaan normaalia pienempänä, vähenee työnantajan palkanmaksuvelvollisuus maksamatta jääneellä määrällä.

Alle 37,5 tuntia tekeväälle maksetaan palkan ja sairausvakuutuslain **raskaus- ja vanhempainrahan** erotus tai 3 kuukauden palkka vapaan alkua edeltävän 9 kuukauden keskimääräisen viikkotyöajan mukaan. Keskimääräisen

	viikkotyöajan jäädessä alle työsopimuksessa sovitun viikkotyöajan maksetaan erotus sovitun viikkotyöajan mukaan.
<p>Ilmoitusajat</p> <p>3. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle äitiys-, isyys-, vanhempain- ja hoitovapaasta viimeistään 2 kuukautta ennen vapaan alkamista.</p> <p>Jos vapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, ilmoitusaika on kuitenkin 1 kuukausi.</p> <p>Työntekijän tulisi antaa työnantajalle hyvissä ajoin kokonaissuunnitelma vapaiden käytöstä kummankin vanhemman osalta.</p>	<p>Ilmoitusajat</p> <p>3. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle raskaus-, vanhempain- ja hoitovapaasta viimeistään 2 kuukautta ennen vapaan alkamista.</p> <p>Jos vapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, ilmoitusaika on kuitenkin 1 kuukausi.</p> <p>Työntekijän tulisi antaa työnantajalle hyvissä ajoin kokonaissuunnitelma vapaiden käytöstä kummankin vanhemman osalta.</p>
<p>Vapaan ajankohdan muuttaminen</p> <p>4. Työntekijä voi työsopimuslain mukaisesta perustellusta syystä muuttaa aikaisemmin ilmoittamansa äitiys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaan ajankohdan noudattaen 1 kuukauden ilmoitusaikaa.</p> <p>Työntekijä voi varhentaa äitiysvapaan tai muuttaa synnytyksen yhteydessä pidettäväksi aiotun isyysvapaan ajankohdan sen ollessa tarpeen lapsen syntymän tai lapsen, äidin tai isän terveydentilan vuoksi. Muutoksesta on ilmoitettava työnantajalle niin pian kuin mahdollista.</p> <p>Työntekijän keskeyttäessä vanhempain- tai hoitovapaan työkyvyttömyyden takia työnantajalla ei ole sairausajan palkanmaksuvelvollisuutta työsopimuslain mukaisesti ilmoitetulta vanhempain- tai hoitovapaalta.</p>	<p>Vapaan ajankohdan muuttaminen</p> <p>4. Työntekijä voi työsopimuslain mukaisesta perustellusta syystä muuttaa aikaisemmin ilmoittamansa raskaus-, vanhempain- tai hoitovapaan ajankohdan noudattaen 1 kuukauden ilmoitusaikaa.</p> <p>Työntekijä saa aikaistaa raskausvapaan sekä muuttaa sellaisen synnytyksen yhteydessä pidettäväksi aiotun vapaan ajankohdan, joka on oikeus pitää yhtä aikaa toisen vanhemman tai puolison kanssa, jos se on tarpeen lapsen syntymän tai lapsen tai vanhemman terveydentilan vuoksi. Muutoksesta on ilmoitettava työnantajalle niin pian kuin mahdollista.</p> <p>Työntekijän keskeyttäessä vanhempain- tai hoitovapaan työkyvyttömyyden takia työnantajalla ei ole sairausajan palkanmaksuvelvollisuutta työsopimuslain mukaisesti ilmoitetulta vanhempain- tai hoitovapaalta.</p>
<p>Työskentely vapaan aikana</p> <p>5. Vanhempainvapaa ja hoitovapaa on tarkoitettu lapsen hoitamiseen.</p> <p>Työntekijä voi työskennellä vapaan aikana edellyttäen, ettei lapsen hoito esty tai häiriinny.</p>	<p>~~Työskentely vapaan aikana~~</p> <p>~~5. Vanhempainvapaa ja hoitovapaa on tarkoitettu lapsen hoitamiseen.~~</p> <p>~~Työntekijä voi työskennellä vapaan aikana edellyttäen, ettei lapsen hoito esty tai häiriinny.~~</p>
20 § Vuosiloma	
Lomapalkan ja lomakorvauksen maksaminen	Lomapalkan ja lomakorvauksen maksaminen

<p>5. Lomapalkka maksetaan ennen loman alkamista, ellei työpaikkakohtaisesti (23 §:n mukaisesti) sovita sen maksamisesta yrityksen normaalina palkanmaksupäivänä. Jos yrityksessä on luottamusmies, asiasta sovitaan hänen kanssaan.</p> <p>Enintään 6 päivän lomapalkka voidaan maksaa yrityksen normaalina palkan-maksupäivänä.</p> <p>Lomakorvaus työsuhteen päättyessä maksetaan vuosilomalain mukaan.</p>	<p><i>5. Lomapalkka voidaan maksaa yrityksen normaalina palkanmaksupäivänä.</i></p> <p>Lomakorvaus työsuhteen päättyessä maksetaan vuosilomalain mukaan.</p>
--	--

28 § Sopimuksen voimassaolo

<p>11. VOIMASSAOLO</p> <p>28 § Sopimuksen voimassaolo</p> <p>1. Sopimus on voimassa 31.1.2022 asti.</p> <p>2. Sopimus jatkuu 31.1.2022 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen sen päättymistä.</p> <p>3. Irtisanomisen yhteydessä on jätettävä kirjallisesti yksilöidyt muutosesitykset, muutoin irtisanominen on mitätön.</p>	<p>11. VOIMASSAOLO</p> <p>28 § Sopimuksen voimassaolo</p> <p>1. Sopimus on voimassa 31.1.2025 asti.</p> <p>2. Sopimus jatkuu 31.1.2025 jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen sen päättymistä.</p> <p>3. Irtisanomisen yhteydessä on jätettävä kirjallisesti yksilöidyt muutosesitykset, muutoin irtisanominen on mitätön.</p>
--	--

Huolto- ja liikenneasematyöntekijät

<p>4 § Lisät</p> <p><i>Kielilisiä</i></p> <p>9. Työntekijälle maksetaan kielilisiä:</p> <ul style="list-style-type: none"> tavanomaisessa asiakaspalvelussa hänen joutuessa käyttämään lähes päivittäin useampaa kuin 1 kieltä tai 	<p>4 § Lisät</p> <p><i>Kielilisiä</i></p> <p><i>9. Työntekijälle maksetaan kielilisiä:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>tavanomaisessa asiakaspalvelussa hänen joutuessa käyttämään lähes päivittäin useampaa kuin 1 kieltä tai</i>
--	--

<p>• muussa työtehtävässä työnantajan edellyttäessä hänen käyttävän lähes päivittäin useampaa kuin 1 kieltä.</p> <p>Käytettäessä kielitaitoa vain osan vuotta (esim. turisticaika) kielillisä maksetaan vain tältä ajalta.</p> <p>Ennen 1.4.2018 kielillisään oikeutetut työntekijät: Kielillisä on 5 % taulukkopalkasta / kieli.</p> <p>Työnantajan edellyttäessä tavanomaista parempaa kielitaitoa maksetaan 5 prosenttia suurempaa lisää.</p> <p>1.4.2018 tai sen jälkeen kielillisän piiriin tulevat työntekijät: Kielillisä on 3 % taulukkopalkasta / kieli.</p> <p>Työnantajan edellyttäessä tavanomaista parempaa kielitaitoa kielillisä on 5 %.</p>	<p>~~• muussa työtehtävässä työnantajan edellyttäessä hänen käyttävän lähes päivittäin useampaa kuin 1 kieltä.~~</p> <p>~~Käytettäessä kielitaitoa vain osan vuotta (esim. turisticaika) kielillisä maksetaan vain tältä ajalta.~~</p> <p>~~Ennen 1.4.2018 kielillisään oikeutetut työntekijät: Kielillisä on 5 % taulukkopalkasta / kieli.~~</p> <p>~~Työnantajan edellyttäessä tavanomaista parempaa kielitaitoa maksetaan 5 prosenttia suurempaa lisää.~~</p> <p>~~1.4.2018 tai sen jälkeen kielillisän piiriin tulevat työntekijät: Kielillisä on 3 % taulukkopalkasta / kieli.~~</p> <p>~~Työnantajan edellyttäessä tavanomaista parempaa kielitaitoa kielillisä on 5 %.~~</p>
Somistajat	
<p>Kielillisä</p> <p>6. Kielillisä maksetaan somistajan joutuessa käyttämään lähes päivittäin työtehtävissään useampaa kuin 1 kieltä kirjallisesti.</p> <p>Muuten noudatetaan työehtosopimuksen 11 §:n 9. kohdan määräyksiä.</p>	<p>~~Kielillisä~~</p> <p>~~6. Kielillisä maksetaan somistajan joutuessa käyttämään lähes päivittäin työtehtävissään useampaa kuin 1 kieltä kirjallisesti.~~</p> <p>~~Muuten noudatetaan työehtosopimuksen 11 §:n 9. kohdan määräyksiä.~~</p>
Työsopimuslomake	
<p>Määräaikainen työsopimus</p> <p>Jos työsuhde on sidottu määräaikaan, merkitään työsuhteen viimeinen kestopäivä lomakkeeseen. Tällöin tulee myös todeta määräaikaisen työsuhteen peruste, esim. äitiys- ja vanhempainvapaasijaisuus, vuosilomasijaisuus tai työntekijän oma pyyntö.</p>	<p>~~Määräaikainen työsopimus~~</p> <p>Jos työsuhde on sidottu määräaikaan, merkitään työsuhteen viimeinen kestopäivä lomakkeeseen. Tällöin tulee myös todeta määräaikaisen työsuhteen peruste, esim. ~~raskaus-~~ ja vanhempainvapaasijaisuus, vuosilomasijaisuus tai työntekijän oma pyyntö.</p>

3 § Luottamusmiehen valinta

Luottamusmiehet

...

Alueorganisaatio

Yritys, jossa on valtakunnallisesti laaja alueorganisaatio tai jonka palveluksessa on yli 800 työntekijää, tulee työnantajan ja pääluottamusmiehen paikallisen vuorovaikutuksen lisäämiseksi neuvotella luottamusmiesorganisaatiosta.

Neuvotteluissa on käsiteltävä muun muassa seuraavat asiat:

- yrityksen organisaatio- ja päätöksentekorakenne
- hallinnollinen itsenäisyys ja erillisyyt
- toimipaikkojen lukumäärä ja etäisyydet
- henkilöstömäärä ja -jakauma
- työmenetelmien ja -välineiden hyödyntäminen toiminnassa, luottamushenkilöiden yhteydenpidossa ja viestinnässä
- yhteistyön, paikallisen sopimisen ja neuvottelujärjestelmän kehittämistarpeet
- luottamusmiesten toimivalta ja sopimisoikeudet
- vapautusajat ja korvaukset
- tiedonsaantioikeudet ja -vastuut

Luottamusmiesorganisaatiosta sovittaessa on sopimus tehtävä kirjallisesti.

Mikäli luottamusmiesorganisaatiosta ei päästä yhteisymmärrykseen, voidaan asia jommankumman osapuolen pyynnöstä siirtää työmarkkinaosapuolten käsiteltäväksi.

Luottamusmiehet

...

Luottamusmiesorganisaatio

Yritys, jossa on valtakunnallisesti laaja alueorganisaatio tai jonka palveluksessa on yli 700 työntekijää, tulee työnantajan ja pääluottamusmiehen paikallisen vuorovaikutuksen lisäämiseksi neuvotella luottamusmiesorganisaatiosta.

Neuvotteluissa on käsiteltävä muun muassa seuraavat asiat:

- yrityksen *toiminnan luonne sekä* organisaatio- ja päätöksentekorakenne
- hallinnollinen itsenäisyys ja erillisyyt
- *alueellinen kattavuus* sekä toimipaikkojen lukumäärä ja etäisyydet
- henkilöstömäärä ja -jakauma
- työmenetelmien ja -välineiden hyödyntäminen toiminnassa, luottamushenkilöiden yhteydenpidossa ja viestinnässä
- yhteistyön, paikallisen sopimisen ja neuvottelujärjestelmän kehittämistarpeet
- luottamusmiesten toimivalta ja sopimisoikeudet
- *paikallisen sopimisen laatu ja laajuus*
- *henkilöstön ja työntekemuotojen moninaisuus*
- tiedonsaantioikeudet ja -vastuut.

Luottamusmiesorganisaatiosta sovittaessa on sopimus tehtävä kirjallisesti.

Mikäli luottamusmiesorganisaatiosta voidaan asia jommankumman osapuolen pyynnöstä siirtää työmarkkinaosapuolten käsiteltäväksi.

4§ Luottamusmiehelle annettavat tiedot

4 § Luottamusmiehelle annettavat tiedot

4 § Luottamusmiehelle annettavat tiedot

1. Syntyessä epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijöiden palkasta tai työsuhteeseen liittyvien lakien tai sopimusten soveltamisesta luottamusmiehelle annetaan kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

1. *Luottamusmiehelle annetaan kaikki tarvittavat työpaikkakohtaiseen sopimiseen vaikuttavat tiedot.*

Syntyessä epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijöiden palkasta tai työsuhteeseen liittyvien lakien tai sopimusten soveltamisesta luottamusmiehelle annetaan kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

6 § Työstä vapaus ja työskentelypuitteet

Työstä vapausaika ja ajankäyttö

...

Työntekijöiden lukumäärä tuntia / viikko	Työstä vapausaika
20–49	3
50–149	5
150–299	12
300–499	20
500–799	30
vähintään 800	kokonaan työstä vapaa

Luottamusmiehen työsopimuksessa olevan viikkotyöajan alittaessa taulukon mukaisen työstä vapausajan sopimustunnit nostetaan henkilöstömäärää vastaavaan taulukon mukaiseen vapausaikaan luottamusmieskauden ajaksi.

Työstä vapausaika ja ajankäyttö

...

Työntekijöiden lukumäärä tuntia / viikko	Työstä vapausaika
20–49	3
50–99	5
100–149	7,5
150–299	15
300–499	22,5
500–699	30
vähintään 700	kokonaan työstä vapaa

Muiden kuin työntekijämäärän perusteella kokonaan työstä vapautettujen luottamusmiesten työstä vapausaikaa korotetaan lisäksi vähintään 7,5 tunnilla/viikko, jos luottamusmiehen toimipisteiden lukumäärä on vähintään 30 ja luottamusmiehen toimialue kattaa koko maan.

<p>...</p> <p>Esimerkki 63</p> <p>Työntekijän työsopimustunnit ovat 30 t / viikko. Työntekijöiden lukumäärä on yli 800. Sopimustunnit nostetaan luottamusmieskauden ajaksi 37,5 t / viikko.</p>	<p>Luottamusmiehen työsopimuksessa olevan viikkotyöajan alittaessa <i>edellä mainituilla perusteilla määräytyvän</i> työstä vapautusajan sopimustunnit nostetaan henkilöstömäärää vastaavaan taulukon mukaiseen vapautusaikaan luottamusmieskauden ajaksi.</p> <p>...</p> <p>Esimerkki 63</p> <p>Työntekijän työsopimustunnit ovat 30 t / viikko. Työntekijöiden lukumäärä on yli 700. Sopimustunnit nostetaan luottamusmieskauden ajaksi 37,5 t / viikko.</p>
<p>2 § Yhteistoiminta työsuojelussa</p>	
<p>2.7 Alueorganisaatio</p> <p>Yritys, jossa on valtakunnallisesti laaja alueorganisaatio tai jonka palveluksessa on yli 800 työntekijää, tulee työnantajan ja päätyösuojeluvaltuutetun paikallisen vuorovaikutuksen lisäämiseksi neuvotella työsuojeluvaltuutettuorganisaatiosta. Neuvotteluissa on keskusteltava muun muassa seuraavat asiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yrityksen organisaatio- ja päätöksentekorakenne • hallinnollinen itsenäisyys ja erillisyydet • toimipaikkojen lukumäärä ja etäisyydet • henkilöstömäärä ja -jakauma • työmenetelmien ja -välineiden hyödyntäminen toiminnassa, luottamushenkilöiden yhteydenpidossa ja viestinnässä • yhteistyön, paikallisen sopimisen ja neuvottelujärjestelmän kehittämistarpeet • luottamusmiesten toimivalta ja sopimisoikeudet • vapautusajat ja korvaukset • tiedonsaantioikeudet ja -vastuut <p>Työsuojeluvaltuutettuorganisaatiosta sovittaessa on sopimus tehtävä kirjallisesti. Mikäli työsuojeluvaltuutettuorganisaatiosta ei päästä</p>	<p>2.7 Alueorganisaatio</p> <p>Yritys, jossa on valtakunnallisesti laaja alueorganisaatio tai jonka palveluksessa on yli 700 työntekijää, tulee työnantajan ja päätyösuojeluvaltuutetun paikallisen vuorovaikutuksen lisäämiseksi neuvotella työsuojeluvaltuutettuorganisaatiosta. Neuvotteluissa on keskusteltava muun muassa seuraavat asiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yrityksen <i>toiminnan luonne sekä</i> organisaatio- ja päätöksentekorakenne • hallinnollinen itsenäisyys ja erillisyydet • <i>alueellinen kattavuus</i> sekä toimipaikkojen lukumäärä ja etäisyydet • henkilöstömäärä ja -jakauma • työmenetelmien ja -välineiden hyödyntäminen toiminnassa, luottamushenkilöiden yhteydenpidossa ja viestinnässä • yhteistyön, paikallisen sopimisen ja neuvottelujärjestelmän kehittämistarpeet • luottamusmiesten toimivalta ja sopimisoikeudet • <i>paikallisen sopimisen laatu ja laajuus</i> • <i>henkilöstön ja työntekomutojen moninaisuus</i> • tiedonsaantioikeudet ja -vastuut. <p>Työsuojeluvaltuutettuorganisaatiosta sovittaessa on sopimus tehtävä kirjallisesti. Mikäli työsuojeluvaltuutettuorganisaatiosta ei päästä yhteisymmärrykseen, voidaan</p>

yhteisymmärrykseen, voidaan asia jommankumman osapuolen pyynnöstä siirtää työmarkkinaosapuolten käsiteltäväksi.

2.13. Työsuojeluvaltuutetun työstä vapautusaika

...

Työntekijöiden lukumäärä	Työstä vapautusaika tuntia / viikko
10–19	2
20–49	3
50–149	5
150–299	12
300–499	20
500–799	30
Vähintään 800	Kokonaan työstä vapautettu

Työsuojeluvaltuutetun työsopimuksessa olevan viikkotyöajan alittaessa taulukon mukaisen työstä vapautusajan sopimustunnit nostetaan henkilöstömäärää vastaavaan taulukon mukaiseen vapautusaikaan työsuojeluvaltuutetun toimikauden ajaksi.

...

Esimerkki 63

asia jommankumman osapuolen pyynnöstä siirtää työmarkkinaosapuolten käsiteltäväksi.

2.13. Työsuojeluvaltuutetun työstä vapautusaika

...

Työntekijöiden lukumäärä tuntia / viikko	Työstä vapautusaika
10–19	2
20–49	3
50–99	5
100–149	7,5
150–299	15
300–499	22,5
500–699	30
vähintään 700	kokonaan työstä vapaa

Muiden kuin työntekijämäärän perusteella kokonaan työstä vapautettujen työsuojeluvaltuutettujen työstä vapautusaikaa korotetaan lisäksi vähintään 7,5 tunnilla/viikko, jos työsuojeluvaltuutetun toimipisteiden lukumäärä on vähintään 30 ja työsuojeluvaltuutetun toimialue kattaa koko maan.

Työsuojeluvaltuutetun työsopimuksessa olevan viikkotyöajan alittaessa *edellä mainituilla perusteilla määräytyvän* työstä vapautusajan sopimustunnit

Työntekijän työsopimustunnit ovat 30 t / viikko. Työntekijöiden lukumäärä on yli 800. Sopimustunnit nostetaan luottamusmieskauden ajaksi 37,5 t / viikko.

nostetaan henkilöstömäärää vastaavaan taulukon mukaiseen vapautusaikaan työsuojeluvaltuutetun toimikauden ajaksi.

...

Esimerkki 63

Työntekijän työsopimustunnit ovat 30 t / viikko. Työntekijöiden lukumäärä on yli 700. Sopimustunnit nostetaan luottamusmieskauden ajaksi 37,5 t / viikko.

2 § Ammattiyhdistyskoulutus

Osallistumisoikeus

2. Luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu voivat osallistua työsuhteen katkeamatta koulutustyöryhmän hyväksymälle enintään 2 viikon kurssille kalenterivuoden aikana, varaluottamusmies ja 1. varatyösuojeluvaltuutettu koulutusryhmän hyväksymille peruskursseille, jos se ei aiheuta yritykselle tuntuvaa haittaa.

Henkilöstön edustaja voi osallistua kalenterivuoden aikana 1 kurssille ja 3 vuoden aikana 1 saman sisältöiselle kurssille (aika lasketaan edellisen saman sisältöisen kurssin päättymisestä).

Luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu voivat osallistua kalenterivuoden aikana useampijaksoisen kurssin kaikille jaksoille kurssin kokonaispituuden ollessa enintään 2 viikkoa.

Edellä lausutusta poiketen ensimmäisen kerran valituksi tullut luottamusmies, jolla on pääluottamusmiehen asema, voi työsuhteen

Osallistumisoikeus

2. Luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu voivat osallistua työsuhteen katkeamatta koulutustyöryhmän *hyväksymille kursseille enintään 2 viikon ajan kalenterivuoden aikana*, varaluottamusmies ja 1. varatyösuojeluvaltuutettu *enintään 1 viikon ajan kalenterivuoden aikana*, jos se ei aiheuta yritykselle tuntuvaa haittaa.

Ilmoitusvelvollisuus

...

Korvaukset

4. Henkilöstön edustajat voivat osallistua voivat osallistua koulutustyöryhmän hyväksymille kursseille ilman ansionmenetystä seuraavasti:

- *luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun ansionmenetys korvataan enintään 2 viikon ajalta*
- *varaluottamusmiehelle ja varatyösuojeluvaltuutetulle enintään 1 viikon ajalta*

katkeamatta osallistua koulutustyöryhmän hyväksymille kursseille seuraavasti:

Kahden ensimmäisen kalenterivuoden aikana 3 eri koulutukseen kokonaispituuden ollessa enintään 4 viikkoa, kuitenkin niin, että yhden kalenterivuoden aikana enintään 2 koulutusta kokonaispituudeltaan enintään 2 viikkoa, jos se ei aiheuta yritykselle tuntuvaa haittaa. Jos kurssi on jaettu useampaan jaksoon, se katsotaan yhdeksi koulutukseksi.

Ensimmäisen kahden kalenterivuoden jälkeen pääluottamusmiehen osallistumisoikeus määräytyy kuten luottamusmiehillä.

Samana kalenterivuonna samasta toimipaikasta peruskursseille voi osallistua vain joko luottamusmies tai varaluottamusmies, työsuojaletuutettu tai 1. varatyö-suojaletuutettu.

...

Korvaukset

4. Henkilöstön edustajat voivat osallistua koulutustyöryhmän hyväksymille kursseille ilman ansiomenetystä seuraavasti:

- luottamusmiehen ja työsuojaletuutetun ansiomenetys korvataan enintään 2 viikolta,
- varatyösuojaletuutetun ja varaluottamusmiehen ansionmenetys korvataan enintään 1 viikolta,
- uuden pääluottamusmiehen osallistuessa kohdan ”2. osallistumisoikeus” mukaisesti kursseille kahden ensimmäisen kalenterivuoden aikana, ansionmenetys

edellyttäen että kurssi liittyy osanottajan yhteistyötehtävään yrityksessä.

Ansiomenetys korvataan työntekijän peruspalkan mukaan.

Ilta- ja yöisiä sekä muita mahdollisia tuntikohtaisia lisiä ei korvata.

Kuukausikohtaiset lisät korvataan.

korvataan yhteensä enintään 4 viikolta näiden kahden kalenterivuoden aikana

edellyttäen että kurssi liittyy osanottajan yhteistyötehtävään yrityksessä.

Ansiomenetykset korvataan työntekijän peruspalkan mukaan.

Ilta- ja yöisiä sekä muita mahdollisia tuntikohtaisia lisä ei korvata.
Kuukausikohtaiset lisät korvataan.

LIITE X LOGISTIikkATEHTÄVIEN JA TOIMIHENKILÖTEHTÄVIEN PALKKAUSJÄRJESTELMÄ (1.1.2024 alkaen)

Kaupan liitto ja Palvelualojen ammattiliitto PAM ry ovat osana työehtosopimusneuvotteluja uudistaneet työehtosopimuksen logistiikka- ja toimihenkilöitä koskevia palkkamääräyksiä. Uudistuksessa otetaan käyttöön uudet työtehtävien vaativuusluokitukset, jotka tunnistavat alan työtehtäviin kuuluvia vaativuustekijöitä entistä paremmin. Näiden vaativuusluokitusten perusteella määräytyy myös työtehtävästä maksettava vähimmäispalkka. Lisäksi liitot ovat päivittäneet työehtosopimuksen yleisiä ja ammattiryhmäkohtaisia palkkamääräyksiä uudistuksen edellyttämällä tavalla.

Tässä liitteessä kuvataan uudistetun palkkausjärjestelmän keskeiset elementit. Liitot tulevat julkaisemaan yhteiset tarkemmat soveltamisohjeet uuden järjestelmän käyttöönotosta 15.5.2023 mennessä.

Palkan määräytyminen ja menettely

Logistiikka- ja toimihenkilötehtävissä työntekijän tehtäväkohtainen palkka määräytyy vaativuusluokituksen mukaisen vähimmäispalkan ja muiden työehtosopimuksen yleisten tai ammattiryhmäkohtaisten palkkamääräysten perusteella.

Vaativuusluokituksen sijoittamisen kannalta olennaisia vaativuustekijöitä ovat mm. tehtävässä tarvittava osaaminen, harkinta, työskentelyn itsenäisyys sekä vuorovaikutuksen luonne.

Työ kuuluu siihen vaativuusluokkaan, joka kokonaisuutena parhaiten vastaa työtehtävän vaativuutta. Vaativuusluokkaa määriteltäessä arvioidaan työtehtävää, ei työntekijää.

Työpaikalla on laadittava kustakin tehtäväkokonaisuudesta tehtävänkuvaus, josta ilmenevät vaativuusluokkaan sijoittamisessa tarvittavat tiedot. Tehtävän vaativuutta tulee arvioida kirjallisen tehtävänkuvauslomakkeen tai muun vastaavan kuvauksen avulla. Tehtävänkuvausten ajantasaisuutta seurataan säännönmukaisesti ja tehtävänkuvaus tarkistetaan, jos tehtävä on muuttunut olennaisesti. Työnantaja käy tehtävänkuvauksen läpi yhdessä luottamusmiehen kanssa. Jos luottamusmiestä ei ole valittu, voidaan tehtävänkuvaukset käsitellä muun henkilöstön edustajan/edustajien kanssa.

Tehtävänkuvaus ja palkan määräytymisen perusteet käydään läpi työnantajan ja työntekijän välillä. Työnantaja hyväksyy lopullisen tehtävänkuvauksen. Mahdolliset tehtävään tai sitä koskevaan tehtävänkuvaukseen liittyvät kysymykset tulee käsitellä viipymättä työntekijän ja esimiehen kesken.

Työn vaativuuteen perustuva palkan määrittely tehdään uudestaan, jos työntekijän työtehtävän vaativuus muuttuu pysyvästi. Uutta palkkaa maksetaan tehtävän muutoksesta seuraavan palkanmaksukauden alusta lukien.

Vähimmäispalkat

Vaativuusluokkien vähimmäispalkat ovat palkkaliitteen mukaiset taulukkopalkat.

Erityisammattitehtäviä vaativimmissa tehtävissä palkka määräytyy sopimuksen mukaan. Palkan tulee kuitenkin olla erityisammattitehtävän vähimmäispalkkaa korkeampi ja johdonmukaisessa suhteessa tehtävän vaativuuteen nähden.

Vaativuusluokittelu

Vähimmäispalkat määrittyvät alla olevan vaativuusluokittelun mukaisesti.

Logistiikan uudet vaativuusluokat määräytyvät seuraavasti: ammattitehtävä B2, vaativa ammattitehtävä C1, erityisammattitehtävä D, asiantuntijatehtävä sopimuspalkka.

[Vaativuusluokittelu tähän]

Erimielisyyksien ratkaisumekanismit

Erimielisyydet ratkaistaan neuvottelujärjestyksen mukaisesti seuraavin tarkennuksin:

Paikallisten osapuolen tulee erimielisyystilanteessa kirjata, miltä osin osapuolten näkemykset ovat yhteneviä ja miltä osin ne eroavat. Tältä pohjalta osapuolten tulee pyrkiä saavuttamaan yhteisymmärrys vaativuusluokittelusta.

Jos ratkaisuun ei päästä, osapuolet kirjaavat perustellut näkemyksensä asiassa ja toimittavat ne työmarkkinaosapuolille konsultaatiota varten.

Työmarkkinaosapuolet sitoutuvat konsultoimaan yhdessä paikallisia osapuolia edistääkseen asian ratkaisemista paikallisella tasolla. Osapuolet voivat hyödyntää ulkopuolisen asiantuntijan näkemystä konsultaation tueksi.

Siirtymämääräykset (omaksi liitteeksi, ei osaksi työehtosopimusta)

Uuteen palkkausjärjestelmän käyttöön tulee siirtyä viimeistään 1.1.2024. Samassa yhteydessä TES 13 §:n 10. kohtaa koskeva määräys poistuu seuraavasti:

Työryhmän vanhinta (nökkamies) koskeva määräys poistuu 31.12.2023.

Työntekijälle, jolle on siirtymähetkellä maksettu työryhmän vanhimman lisää, lisän ja uuden vaativuusluokan mukaisen taulukkopalkan erotus siirretään osaksi työntekijän palkkaa.

Näin muodostettua peruspalkkaa käsitellään esimerkiksi vuosilomapalkkaa, sairausajan palkkaa, perhevapaan palkkaa ja palkankorotuksia laskettaessa.

Uusi palkkausjärjestelmä tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.1.2024. Ennen uuteen palkkausjärjestelmään siirtymistä yrityksessä on käytävä läpi luottamusmiehen kanssa. Jos luottamusmiestä ei ole valittu, voidaan tehtävänkuvaukset käsitellä muun henkilöstön edustajan/edustajien kanssa.

- 1. Nykyisten tehtävien sijoittaminen vaativuusluokkiin ja vuosiportaisiin. Sijoitettaessa logistiikka- ja toimihenkilötehtäviä uuteen vaativuusluokitteluun noudatetaan seuraavia siirtymämääräyksiä:*

Tämän työehtosopimuksen tarkoittamassa samassa ammatissa/ammattiryhmässä työskennelty aika lasketaan palvelusaikaan seuraavasti:

- Samassa tai korkeammassa vaativuusluokassa työskennelty aika huomioidaan kokonaisuudessaan*
- Ammattitehtävissä ja vaativassa ammattitehtävissä työskennelty aika lasketaan yhteen*
- Sijoitettaessa tehtävä erityisammattitehtävä-vaativuusluokkaan huomioidaan alemman vaativuusluokan tehtävissä työskennelty aika, mikäli työntekijä olennaisilta osin hyödyntää siinä aiempaa osaamistaan tai työkokemustaan. Muussa tapauksessa uusi vuosiporras määräytyy sen mukaan, jonka palkka on entistä taulukkopalkkaa lähinnä korkeampi.*

- 2. Omien palkkausjärjestelmien yhteensovittaminen*

- 3. Henkilötason palkkojen konvertointi osaksi uutta vaativuusluokituksen mukaista palkkaa ja siihen mahdollisesti liittyvien erityistilanteiden huomioiminen*

Liitot laativat uuteen palkkausjärjestelmään siirtymistä koskevan yhteisen ohjeistuksen.

Vaativuusluokittelu

	Suorittava perustehtävä	Ammattitehtävä	Vaativa ammattitehtävä	Erityisammattitehtävä	Asiantuntijatehtävä
VARASTO- JA LOGISTIIKKA		<p>Tehtävissä edellytetään tavanomaista ammatillista osaamista ja käytännön työmenetelmien hallintaa, joka voi liittyä tuotteisiin, koneisiin tai prosessiin. Osaaminen voidaan hankkia (työpaikka)koulutuksella tai alan työkokemuksella.</p> <p>Tehtävät toistuvat pääosin samankaltaisina, mutta niihin liittyvät päätöksentekotilanteet voivat edellyttää harkintaa ohjeiden ja ratkaisumallien puitteissa.</p> <p>Vuorovaikutus tilanteet ovat pääasiassa tietojen välittämistä ja jakamista eri sidosryhmien kanssa.</p> <p>Tehtävään voi liittyä pienten kokonaisuuksien vastuu.</p>	<p>Tehtävissä edellytetään amatillista erityisosaamista, joka voidaan hankkia tehtävään sopivan (työpaikka)koulutuksen ja/tai monipuolisen kokemuksen kautta. Vaadittavat ammatilliset erityiset tiedot ja -taidot voivat liittyä esim. tuotteisiin, koneisiin, prosesseihin tai ohjelmiin.</p> <p>Päätöksentekotilanteet edellyttävät harkintaa yleisluonteisten ohjeiden ja ratkaisumallien puitteissa.</p> <p>Vuorovaikutus erisidosryhmien kanssa voi pitää sisällään neuvontaa, ohjaamista ja opastamista.</p> <p>Tehtävään voi liittyä työn organisointivastuuta.</p>	<p>Tehtävä edellyttää laajempaan kokonaisuuteen tai prosessiin liittyvää osaamista. Osaaminen hankitaan tyypillisesti ammatillisen koulutuksen ja/tai vankan kokemuksen kautta. Tehtävissä edellytetään syvällistä ja/tai laajaa prosesseihin, koneisiin, ohjelmiin tai vastaaviin liittyvää erikoisosaamista.</p> <p>Työ edellyttää itsenäistä päätöksentekokykyä.</p> <p>Tehtävään liittyvä vuorovaikutus on tyypillisesti vaikuttamista eri tahoihin.</p> <p>Tehtävään liittyy vastuu laajasta työ- ja palvelukokonaisuudesta.</p>	<p>Asiantuntijatehtävä, jossa edellytetään tyypillisesti teoreettista koulutusta tai muulla tavoin hankittua vastaavaa osaamista.</p> <p>Työ sisältää itsenäistä ongelmien analysointia ja ratkaisujen tuottamista.</p>
TOIMIHENKILÖT	<p>Suorittava rutiinitehtävä, jota voidaan hoitaa ilman aikaisempaa kokemusta lyhyen opastuksen/perehdytyksen jälkeen.</p> <p>Vuorovaikutus on luonteeltaan tehtävään liittyvien tietojen välittämistä ja jakamista.</p> <p>Tehtävät toistuvat samankaltaisina. Tehtävä ei sisällä itsenäisiä päätöksentekotilanteita ja työhön on olemassa yksityiskohtaiset ohjeet.</p> <p>Tehtävään liittyy vastuu omasta työstä.</p>	<p>Tehtävissä edellytetään tavanomaista ammatillista osaamista, joka voi liittyä tuotteisiin, koneisiin, prosessiin, tietojärjestelmiin, palveluihin tai vuorovaikutustilanteisiin.</p> <p>Tehtävän edellyttämä osaaminen voidaan hankkia koulutuksen tai vastaavan kokemuksen kautta.</p> <p>Tehtävät toistuvat pääosin samankaltaisina, mutta niihin liittyvät päätöksentekotilanteet voivat edellyttää harkintaa ohjeiden ja ratkaisumallien puitteissa.</p> <p>Vuorovaikutus tilanteet ovat pääasiassa tietojen välittämistä ja jakamista ja voivat edellyttää myös opastamista tai ohjaamista.</p>	<p>Tehtävissä edellytetään ammatillista erityisosaamista, joka voidaan hankkia tyypillisesti ammatillisen koulutuksen tai vastaavan kokemuksen kautta. Vaadittavat ammatilliset erityiset tiedot ja -taidot voivat liittyä esim. tuotteisiin, koneisiin, prosessiin, tietojärjestelmiin, palveluihin tai vuorovaikutustilanteisiin.</p> <p>Päätöksentekotilanteet ovat vaihtelevia ja ne edellyttävät harkintaa ja tiedon hankintaa, käsittelyä ja yhdistelyä ongelmatilanteen vaatimalla tavalla. Päätöksentekotilanteissa voidaan soveltaa aikaisempia ratkaisumalleja.</p> <p>Vuorovaikutus tilanteet voivat edellyttää neuvontaa, ohjaamista ja opastamista.</p>	<p>Tehtävissä edellytetään ammatillista syvällistä ja/tai laajaa erityisosaamista, joka voidaan hankkia tyypillisesti ammatillisen tai alemman korkeakoulutuksen ja/tai vankan kokemuksen kautta. Vaadittavat ammatilliset erityiset tiedot ja -taidot voivat liittyä esim. tuotteisiin, koneisiin, prosessiin, tietojärjestelmiin, palveluihin tai vuorovaikutustilanteisiin.</p> <p>Päätöksentekotilanteet ovat vaihtelevia ja vaativat ongelmien itsenäistä selvittämistä ammatillisen erityisosaamisen pohjalta, ts. valmiita ratkaisumalleja ei välttämättä ole heti saatavilla.</p> <p>Vuorovaikutuksen tavoitteena on tyypillisesti vaikuttaa muiden toimintaan ja valintoihin.</p> <p>Edelliseen vaativuustasoon verrattuna tehtävä voi sisältää esim. asiakas-, prosessi-, tietojärjestelmä- ja/tai taloudellista vastuuta.</p>	<p>Työtä ohjaa väljästi määritellyt menettelytavat ja päätösten tueksi on haettava, yhdisteltävä ja analysoitava itsenäisesti tietoa. Valmiita ratkaisumalleja ei tyypillisesti ole aina saatavilla.</p> <p>Vuorovaikutus on luonteeltaan asiantuntijana vaikuttamista ja työ vaatii tyypillisiä neuvottelutaitoja.</p> <p>Tehtävissä ollaan vastuussa asioiden valmistelusta ja/tai ratkaisusta ja asiantuntijan näkemyksillä on merkitystä tehtäessä päätöksiä koko asiakokonaisuuteen liittyen.</p>

Pöytäkirja: Tutustu työelämään ja tienaa -kesäharjoitteluohjelma

TUTUSTU TYÖELÄMÄÄN JA TIENAA- KESÄHARJOITTELUOHJELMA	
Nykyinen TES-kirjaus	Uusi TES-kirjausehdotus
<p>Sopimus ”Tutustu työelämään ja tienaa” - kesäharjoitteluohjelma vuodelle 2022</p> <p>...</p> <p>5. ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana lomakorvauksineen vuonna 2022 380 euroa.</p> <p>...</p> <p>7. Palautekyselyn tuloksia tarkastellaan liittojen välillä 31.10.2022 mennessä.</p>	<p>Sopimus ”Tutustu työelämään ja tienaa” - kesäharjoitteluohjelma</p> <p>....</p> <p>5. ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana lomakorvauksineen korvaus, jonka suuruus neuvotellaan osana työehtosopimusneuvotteluita.</p> <p>...</p> <p>7. Palautekyselyn tuloksia tarkastellaan liittojen välillä vuosittain 31.10. mennessä.</p>
LIITTOJEN YHTEINEN OHJEISTUS ”TUTUSTU TYÖELÄMÄÄN JA TIENAA” –KESÄHARJOITTELUOHJELMAN TOTEUTTAMISESTA	
<p>...</p> <p>”Tutustu työelämään ja tienaa” –kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta työnantaja maksaa kertakaikkisena palkkana vuonna 2022 380 euroa, joka sisältää harjoittelujaksolta kertyneen lomakorvauksen. Tämän lisäksi on maksettava tapaturmavakuutus-, työttömyysvakuutus-, sosiaaliturvamaksu sekä TyEl-maksu.</p>	<p>...</p> <p>”Tutustu työelämään ja tienaa” –kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta työnantaja maksaa kertakaikkisena palkkana korvauksen, jonka suuruus neuvotellaan osana työehtosopimusneuvotteluita. Kertakaikkinen korvaus sisältää harjoittelujaksolta kertyneen lomakorvauksen. Tämän</p>

<p>...</p> <p>Palautekyselyn tuloksia tarkastellaan liittojen välillä 31.10.2022 mennessä.</p> <p>...</p> <p>4. Koululaisella voi olla ainoastaan yksi tämän sopimuksen mukainen kesäharjoittelujakso 1.6.–31.8.2022 samassa yrityksessä.</p>	<p>lisäksi on maksettava tapaturmavakuutus-, työttömyysvakuutus-, sosiaaliturvamaksu sekä TyEl-maksu.</p> <p>...</p> <p>Palautekyselyn tuloksia tarkastellaan liittojen välillä vuosittain 31.10. mennessä.</p> <p>...</p> <p>4. Koululaisella voi olla ainoastaan yksi tämän sopimuksen mukainen kesäharjoittelujakso aikavälillä 1.6.–31.8. samassa yrityksessä.</p>
---	--

Korvaus vuosille 2023 ja 2024 395 euroa.